

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Michala Mazance a Milana Podhrázkého v právní věci navrhovatelky: **Letiště Vodochody a.s.**, se sídlem U Letiště 374, Odolena Voda, proti odpůrci: **Středočeský kraj**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, zastoupený JUDr. Janem Brodcem, LL.M., Ph.D., advokátem se sídlem Rubešova 162/8, Praha 2, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) město Odolena Voda, se sídlem Dolní náměstí 14, Odolena Voda, zastoupené Mgr. Jirím Nezhybou, advokátem se sídlem Údolní 567/33, Brno, II) Ředitelství silnic a dálnic ČR, se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4, zastoupené JUDr. Janem Marečkem, advokátem se sídlem Na Švihance 1476/1, Praha 2, III) obec Zlončice, se sídlem Zlončice 40, Zlončice, IV) obec Postřížín, se sídlem Pražská 42, Postřížín, V) obec Panenské Břežany, se sídlem Hlavní 17, Panenské Břežany, osoby zúčastněné na řízení III), IV) a V) zastoupené Mgr. Ludškem Šikolou, advokátem se sídlem Mezibranská 579/7, Praha 1, o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – 2. aktualizace Zásad územního rozvoje Středočeského kraje vydané usnesením Zastupitelstva Středočeského kraje č. 022-13/2018/ZK ze dne 26. 4. 2018, v řízení o kasační stížnosti Letiště Praha, a. s., se sídlem K Letišti 6/1019, Praha 6, zastoupené JUDr. Bc. Nikolou Höningovou, advokátkou se sídlem Opletalova 1525/39, Praha 1, proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 3. 12. 2019, čj. 43 A 74/2019-125.

t a k t o :

- I. Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 3. 12. 2019, čj. 43 A 74/2019-125 **se ruší**.
- II. Stěžovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení za kasační stížnost.
- III. Navrhovatelka, odpůrce ani osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Navrhovatelka se návrhem podaným u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) domáhala zrušení opatření obecné povahy uvedeného v záhlaví.

[2] Krajský soud dle § 34 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vyznamenal osoby přicházející v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení o probíhajícím řízení a stanovil jim lhůtu k oznámení, zda budou v řízení uplatňovat práva osob zúčastněných na řízení, v délce 20 dní. Tuto výzvu soud postupem dle § 42 odst. 4 s. ř. s. doručil vyvěšením na úřední desku soudu dne 6. 9. 2019.

[3] Stěžovatelka zaslala přípis ze dne 24. 9. 2019 doručený krajskému soudu dne 30. 9. 2019, ve kterém sdělila, že v řízení bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení.

[4] Krajský soud následně nyní napadeným usnesením rozhodl, že stěžovatelka není osobou zúčastněnou na řízení, jelikož ve lhůtě k tomu určené u soudu neuplatnila svá práva. V napadeném usnesení uvedl, že daná lhůta začala plynout vyvěšením oznámení dne 6. 9. 2019 a uplynula dnem 26. 9. 2019. Stěžovatelka se do řízení přihlásila až dne 30. 9. 2019.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření navrhovatelky

[5] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud zjistil vadu, pro kterou musel usnesení krajského soudu zrušit, a která zároveň nebyla účastníky řízení namítána, nebyla argumentace stěžovatelky ani navrhovatelky v posuzované věci podstatná a soud se k ní žádným způsobem nevyjádřil. Z toho důvodu kasační námitky uvede v této části pouze ve stručnosti.

[6] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že krajský soud zvolil pro oznámení o probíhajícím řízení nevhodný způsob, jelikož dané oznámení zveřejnil pouze v písemné, nikoliv též elektronické, podobě. Je povinností předsedy senátu, aby řádně stanovil okruh osob, které přichází v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení, proto by měl zvolit efektivní způsob zveřejnění oznámení.

[7] Stěžovatelka rovněž uvedla, že i přes uvedenou vadu se stihla do řízení přihlásit včas. Dle § 50l zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), je písemnost vyvěšovaná na úřední desku soudu doručena až 10 dnem po vyvěšení. V takovém případě jí bylo oznámení doručeno dne 16. 9. 2019 a lhůta k přihlášení se do řízení jako osoba zúčastněná na řízení uplynula až dne 3. 12. 2019.

[8] Navrhovatelka ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že je čistě na posouzení předsedy senátu, zda dle § 42 odst. 4 s. ř. s. zvolí zveřejnění oznámení o probíhajícím řízení i způsobem umožňující dálkový přístup. Pokud tak neučinil, je to v souladu se zákonem.

[9] Navrhovatelka dále uvedla, že § 50l o. s. ř. se užije pouze pro doručování účastníkům řízení, což stěžovatelka nebyla. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2010, čj. 1 As 17/2010-294, č. 2550/2012 Sb. NSS, ve kterém byla tato problematika řešena.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Přezkoumal napadené usnesení krajského soudu zejména z pohledu vad, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že napadené usnesení je nutné zrušit.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval podmínkami řízení, za kterých mohl krajský soud napadené usnesení vydat a zjistil, že krajský soud k jeho vydání nebyl oprávněn.

pokračování

[12] Dle § 101b odst. 4 s. ř. s. v řízení o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části platí, že *[u]stanovení § 34, s výjimkou odst. 2 věty první a odst. 4, a § 76 se použijí přiměřeně*. Dle § 34 odst. 2 věty první s. ř. s. *[n]avrhovatel je povinen v návrhu označit osoby, které přicházejí v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení, jsou-li mu známy*. Podle § 34 odst. 4 s. ř. s. *[s]oud usnesením vysloví, že ten, kdo se domáhá postavení osoby zúčastněné na řízení, a podmínky pro to nespĺňuje, není osobou zúčastněnou na řízení*.

[13] K § 101b odst. 4 s. ř. s. ve vztahu k výjimce v odst. 2 věty první se Nejvyšší správní soud již vyjadřoval. Dospěl k závěru, že tato povinnost se v řízeních o zrušení opatření obecné povahy na navrhovatele nevztahuje a je to soud, kdo musí aktivně zjišťovat okruh osob zúčastněných na řízení (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2015, čj. 1 As 152/2014-115, ze dne 23. 2. 2016, čj. 7 As 296/2015-56, ze dne 24. 5. 2016, čj. 4 As 217/2015-197, nebo ze dne 14. 5. 2018, čj. 8 As 256/2017-38).

[14] Pakliže judikatura Nejvyššího správního soudu dospěla k závěru, že se § 34 odst. 2 věta první s. ř. s. v řízeních o zrušení opatření obecné povahy nepoužije, je nutné ke stejnému závěru dospět i v případě odst. 4 stejného ustanovení, jelikož textace výjimky uvedená v § 101b odst. 4 s. ř. s. je totožná jak v případě § 34 odst. 2 věty první s. ř. s. tak i odst. 4 daného ustanovení. Ke stejnému závěru dospěla i komentářová literatura: „*Účast osob zúčastněných na řízení, jejich práva a povinnosti se přiměřeně řídí § 34 SŘS (viz komentář k tomuto ustanovení) s dvěma výjimkami. Za první, navrhovatel není povinen v tomto řízení uvést v návrhu osoby, jež by připadaly v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení. [...] Druhou výjimkou je skutečnost, že soud nemá pravomoc vyslovit podle § 34 odst. 4, že ten, kdo se domáhá postavení osoby zúčastněné na řízení, a podmínky pro to nespĺňuje, není osobou zúčastněnou na řízení.*“ (Blažek, T. Jirásek, J. Molek, P. a kolektiv. Soudní řád správní. 3. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016.)

[15] V řízení o zrušení opatření obecné povahy se tak neužije § 34 odst. 4 s. ř. s. V těchto řízeních tak soud vůbec nevydává usnesení o tom, že osoba domáhající se práv osoby zúčastněné na řízení takovou osobou není. V takovém případě soud s osobou, o které má za to, že nespĺnila podmínky pro to, aby byla považována za osobu zúčastněnou na řízení, pouze nejedná, aniž by o tom formálně rozhodoval. Je však vhodné ji o takovém postupu alespoň informovat neformálním přípisem.

[16] Uvedené pravidlo, dle kterého se v daném řízení nevydává rozhodnutí dle § 34 odst. 4 s. ř. s., souvisí s rychlostí řízení. Vzhledem k tomu, že o návrhu na zrušení opatření obecné povahy je soud dle § 101d odst. 2 s. ř. s. povinen rozhodnout do 90 dní poté, kdy návrh došel soudu, zákonodárce vyřadil z tohoto řízení povinnost vydávat další rozhodnutí, které by mohlo řízení prodloužit. Nehledě na to, že proti usnesení vydanému dle § 34 odst. 4 s. ř. s. je přípustná kasační stížnost. Její podání sice bez dalšího neznamená, že krajský soud nesmí pokračovat v řízení a vydat rozhodnutí ve věci, nicméně zpravidla na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu vyčká, ostatně i s ohledem na to, že Nejvyšší správní soud si vyžádá jeho spis.

[17] Rozhodl-li krajský soud usnesením v případě, že takové rozhodnutí nemohl vůbec vydat, je zmatečné dle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (obdobně i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2007, čj. 2 As 62/2006-34, č. 1257/2007 Sb. NSS). K takové vadě je Nejvyšší správní soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Jak již soud předeslal výše, zmatečnost pak vylučuje zkoumání kasačních námitek týkajících se správnosti vydaného rozhodnutí.

[18] Nad rámec uvedeného, aniž by kasační soud zavazoval krajský soud, jak bude v následujícím řízení postupovat, však Nejvyšší správní soud poukazuje na již citovaný rozsudek sp. zn. 1 As 17/2010, ve kterém soud mj. uvedl, že „*[s]amotné vypovězení předmětného oznámení na úřední*

desce soudu nelze krajskému soudu vytýkat; takový postup je v případě většího počtu osob, které by mohly být osobami zúčastněnými na řízení, akceptovatelný. Ani v takové situaci však není možné, aby soud rezignoval na individuální vyrozumění o probíhajícím řízení těch osob, jejichž postavení jako osob zúčastněných na řízení je naprosto zřejmé a jejichž vyrozumění navíc soudu nemůže činit žádné větší administrativní obtíže.“ Ve vztahu k vlastníku nemovitostí zasažené změnou územního plánu srov. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2013, čj. 6 AOs 3/2012-74, ze dne 10. 12. 2014, čj. 9 AOs 7/2013-88, nebo ze dne 4. 3. 2015, čj. 1 As 152/2014-115.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadené usnesení podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil. V daném případě však nepřichází v úvahu vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení, neboť žádné formalizované soudní řízení o tom, zda stěžovatelka je osobou zúčastněnou na řízení, zde nepřichází v úvahu.

[20] V takovém případě je to ovšem tento soud, který musí rozhodnout o náhradě nákladů řízení. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2004, čj. 2 Ads 11/2004-38, č. 435/2005 Sb. NSS).

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatelky Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle něhož jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává. V projednávané věci by měla podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení úspěšná stěžovatelka, avšak důvody hodné zvláštního zřetele pro nepřiznání této náhrady spatřuje Nejvyšší správní soud ve skutečnosti, že navrhovatelka vydání napadeného usnesení nepožadovala, neměla naprosto žádný vliv na rozhodnutí soudu a o jeho vydání nebyla ani informována, jelikož se o něm dozvěděla až od Nejvyššího správního soudu. Za takové situace je dle názoru kasačního soudu nespravedlivé, aby nesla náklady, které stěžovatelce s podaným kasačním řízením vznikly, i když navrhovatelka proti vyhovění kasační stížnosti brojila.

[22] Odpůrce neučinil v řízení žádný úkon, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení dle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Jelikož navrhovatelka bránila návrhu stěžovatelky vstoupit do řízení a soud napadené rozhodnutí zrušil, navrhovatelka neměla v řízení úspěch, proto dle stejných ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[23] O nákladech řízení osob zúčastněných na řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že na náhradu nemají právo, neboť neplnily žádnou povinnost, kterou by jim soud uložil.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. března 2020

Petr Mikeš
předseda senátu